

GÜNLÜK HAYATIMIZDA ARAPÇA 1

العربية في حياتنا اليومية ١

زيارة العِيد

ذهب أحمد إلى بيت عَمّته لزيارة العيد و دَقَّ البابَ.
و عندما فتحتْ العَمَّةُ فاطمة البابَ صاحَتْ:

العمَّة: أحمد! أَهلاً و سَهلاً، أَهلاً و سَهلاً يا أحمد! أُدْخُلْ، أُدْخُلْ يا ابني الْحَبِيب! عَمُّكَ عَلِي بِالدَّاخِل. يا لها مِنْ مُفاجَأة جَمِيلَة! يا عَلِي، هل تَعْرِف مَنْ جاء؟

العَمُّ عَلِي: أهلا و سهلا يا أحمد.

أَحمَد: أهلا بِكُم. عيدكُم مُبارك. كُلُّ عام و أنتُمْ بِخَيْر.

العمَّة: كُلّ عام و أَنْتَ بِخير يا حبيبي. أين أنتَ؟ مَرَّتْ سَنةٌ و نحن ما رأيْناك.

أَحمَد: ذَهَبْتُ للدِّراسَة إلى كَنَدا يا عَمَّتي و رجَعْتُ الأُسْبوع الماضي بِمُناسَبة عيد الأضْحى المُبارك.

العمَّة: الحمد لله على السَّلامة يا ابْنِي.

أَحمَد: الله يسلِّمك يا عَمَّتي، كيف حالكِ؟ كيف صحَّتُكِ؟ و كيف حالكَ يا عَمّي علي؟

العمَّة: الحمد لله نحن بخير و صِحَّتنا جَيِّدة. صنَعْتُ بَقلاوَة بِمُناسَبة العيد، و الشّاي جاهز في المطبخ، هل أَصُبُّ لك شاياً مع البقلاوة؟

أَحمَد: لا تَصُبِّي لي شايًا. و لكن آكُلُ البقلاوة، منذ مُدّة طَوِيلة ما أَكلتُها.

العمَّة: لا أَشُكُّ في ذلك.

Bayram Ziyareti

Ahmet bayram ziyareti için halasının evine gitti ve kapıyı çaldı. Fatma hala kapıyı açınca çığlık attı:

Hala: Ahmet! Hoş geldin, hoş geldin Ahmet, gir, gir canım oğlum! Amcan Ali içeride. Ne güzel bir sürpriz! Ali, kim geldi biliyor musun?

Ali Amca: Hoş geldin Ahmet.

Ahmet: Hoş bulduk. Hayırlı bayramlar, bayramınız kutlu olsun.

Hala: Bayramın kutlu olsun canım, sen neredesin, bir yıl geçti ve seni görmedik.

Ahmet: Eğitim için Kanada'ya gittim halacığım, mübarek kurban bayramı münasebetiyle geçen hafta döndüm.

Hala: Şükürler olsun sağ salim döndün oğlum.

Ahmet: Allah sana da sağlık versin halacığım, nasılsın? Sağlığın nasıl? Ali amca sen nasılsın?

Hala: Çok şükür. Biz iyiyiz, sağlığımız iyi. Bayram dolayısıyla baklava yaptım. Çay mutfakta hazır. Sana baklavayla birlikte çay koyayım mı?

Ahmet: Hayır, çay koyma, ama baklava yerim, uzun zamandan beri yemedim.

Hala: Bundan şüphem yok!

أحْضَرَتْ العمةُ طَبَقاً من البقلاوة و وضَعَتْه أمامَ أحمد. أكَلَ أحْمَد قِطْعَةً من البَقلاوة و قالَ:

Hala baklavadan bir tabak getirdi ve Ahmet'in önüne koydu. Ahmet baklavadan bir parça yedi ve şöyle dedi:

أَحمد:	سَلِمَت يَداكِ يا عَمَّتي. البَقْلاوة لَذيذَة جدّا.	Ahmet:	Eline sağlık halacığım. Baklava çok lezzetli.
العمَّة:	بالعافية. صَنَعْتُها مع ليلى في البيت.	Hala:	Afiyet olsun! Leyla ile birlikte evde yaptım.
أَحمد:	أينَ ليلى؟	Ahmet:	Leyla nerede?
العمَّة:	ذَهبَتْ مع شَقيقِها مُصطفى إلى المَقْبَرَة لزِيارَة قَبْرِ والدهما.	Hala:	Babalarının kabrini ziyaret etmek için kardeşi Mustafa'yla mezarlığa gitti.
أَحمد:	الله يَرْحَمُه. أنا ذهبتُ إلى المَقْبَرَة يوم عَرَفَة. أَلَمْ تذْهَبْ أنتَ إلى المَقْبَرَة يا عَمِّي؟	Ahmet:	Allah rahmet eylesin. Ben mezarlığa arefe günü gittim. Amca sen mezarlığa gitmedin mi?
العمّ علي:	أنا ذهبْتُ بَعْدَ أداء صَلاة العيد يا ابْني. الله يَرْحَم جَميعَ مَوْتانا.	Ali Amca:	Ben bayram namazını kıldıktan sonra gittim oğlum. Allah tüm ölülerimize rahmet etsin.

dikkat

Yukarıdaki diyalogda, الله يُسَلِّمك ifadesinin hangi bağlamda kullanılmış olduğuna dikkat ediniz. Bu ifade, daha önce سلامتك (Geçmiş olsun) sözüne karşılık olarak (Teşekkür ederim) anlamında geçmişti. Burada ise, yolculuktan gelen birine söylenen الحمد لله على السلامة ("Sağ salim geldiğiniz için Allah'a hamdolsun" veya "Şükürler olsun salimen geldiniz") ifadesinin karşılığı olarak kullanılmıştır.

Bu tarz kullanımlar dilin kültürel kodları sayıldığından, bir yolculuktan gelen birine "الحمد لله على السلامة" demeyi (Araplar bunu çoğu zaman bazı harfleri yutarak *"hamdillah 'a'sselâme"* biçiminde telaffuz ederler); ayrıca bir yolculuktan geldiğinizde size Arapça bu şekilde hitap eden birine "الله يُسَلِّمك" biçiminde karşılık vermeyi unutmayınız.

dikkat

كل عام وأنتم بخير ifadesi Araplarda pek çok bağlamda, pek çok münasebet dolayısıyla kullanılır. Hicrî olsun, miladî olsun yeni yıl dolayısıyla; dinî olsun, milli olsun her tür bayram münasebetiyle; yeni bir ders yılının başlaması veya yaş günü münasebetiyle Arapların değişmeyen kutlama ifadesidir. Bu kalıp ifadede sadece أنتم zamirini, muhatap kişiyle samimiyet ölçüsünde bazen أنتَ veya أنتِ biçiminde değiştirilebilir, bazen de بخير ifadesi abartılı olarak بألْف خير (bin hayır) biçiminde kullanılabilir. Bu kalıp kutlama ifadesi, yukarıda belirtilen değişiklikler olsun olmasın, bağlamına bağlı olarak Türkçeye şu ifadelerden uygun olanıyla aktarılır:

- Bayramınız kutlu olsun.
- Yeni yılınız kutlu olsun.
- Doğum gününüz kutlu olsun.
- Yeni eğitim-öğretim yılı hayırlı olsun.

Bu aktarımın tersi de geçerlidir. Yani yukarıdaki Türkçe kutlama ifadelerini Arapçaya çevirecek olduğumuzda hepsi için كُلُّ عام وأنْتُمْ بِخَيْر kalıp ifadesini kullanabilirsiniz.

Arapça bu kalıp tebrik ifadesine muhatap olan kişi, aynı kalıp ifade ile karşılık verebileceği gibi, aşağıdaki seçeneklerden biri ile de karşılık verebilir:

موسى: كلُّ عام وأنْتُمْ بِخَيْر.

محمد: كلُّ عام وأنْتُم بِخَيْر.

كلُّ عام وأنْتُمْ بأَلْف خَيْر.

كلُّ سَنَة وأنْتُمْ طَيِّبون.

كلُّ سَنَة وأنْتُمْ بالصِّحَّة والسَّعادَة.

Arapça verilen bu karşılıklar, yine bağlama uygun olarak "Bilmukabele", "Sizin de", "Teşekkür ederim" gibi ifadelerle Türkçeye aktarılabilir.

زينب: كُلُّ عام و أنتِ بخير يا جَدَّتي.

الجدّة: كُلّ عام و أنتِ بأَلْف خَيْر يا ابنتي.

Zeynep: Bayramın kutlu olsun nineciğim.

Nine: Senin de bayramın kutlu olsun kızım.

عبدالله: عِيد أضْحَى سَعيد يا جَدّي.

الجدّ: عيد أضْحَى مُبارَك يا نور عَيْني.

Abdullah: Kurban bayramın kutlu olsun dedeciğim.

Dede: Kurban bayramın mübarek olsun gözümün nuru.

Öğrenme Çıktısı

1 Günlük hayatta bayramlarda kullanılan kavramları tanıyabilme

Araştır/ Tekrarla 1	İlişkilendir/ Karşılaştır	Anlat/ Paylaş
Bayram ile ilgili kavramların Arapçalarını araştırınız.	Bir bayram ziyaretinde yaşadıklarınızı bu diyalogla ilişkilendiriniz.	Arkadaşlarınızla birlikte bu diyaloğu canlandırınız.